

Eilev Granum til minne

ETTER lang tids sykdom døde Eilev Granum 5. mai 1997, 71 år gammel. Han var født i en familie som spilte en stor rolle i norsk arbeider- og fagbevegelse, og i heimbygda Vikersund. Eilev ble en av Vikersunds krigshelter, selv om han aldri ble noen ære til del. Da han 18 år gammel og skulle ta eksamen på teknisk kveldsskole 17. april 1944, måtte han ha permisjon, fordi han skulle sprengte Geithus-brua! Det hører med til historien at brua ble skikkelig sprengt, og Eilev fikk kontinuere!

Det var i tråd med familiens tradisjoner at Eilev måtte bli motstandsmann etter 9. april 1940, og også at han da ble sabotør, den farligste og vanskeligste, men også viktigste av alle motstandsaktiviteten. Som «Bernhard» i «Osvaldgruppas» Modumgruppe sprengte Eilev og hans kamerater jernbanebruene på Geithus 17. april, Ask 8. mai og Skjördalen 8. juni 1944, og Rud sag på Drolsum 25. mai, samt utførte andre aksjoner på Ringerike og Modum. Etter krigen dro Eilev til sjøs, hvor han seilte i Bjørnstad og NAL.

Da den kalde krigen la sitt isteppe over landet, ble Eilev ett av ofrene. Overvåkingspolitiet var blitt kjent med hans krigsinnsats gjennom sitt spionapparat i arbeiderbevegelsen, og også at hans familie var kjente kommunister på Vikersund. I 1954 jobbet han som smører, da han ble arrestert for den fantastiske mistanke å ha smuglet USAs atom-hemmeligheter på «Stavangerfjord» fra New York til Oslo og hengt ut i avisene som «spion». Etter noen uker ble han sluppet fri uten så mye som en unnskyldning, uten arbeid.

Det har i ettertid vist seg at anklagene kom fra CIA, og var fullstendig uten grunnlag. Overvåkingspolitiet overvåket og trakasserte ham likevel i årene framover. Men Eilev lot seg ikke knekke, og sto fast på sine meninger.

Da jeg ble kjent med Eilev var han en drivende fagforeningsleder på Jøtul. Samtidig engasjerte han seg med ild og sjel i arbeidet for funksjonshemmede, i idrettsarbeide, blant krigsveteranene, og i andre samfunnspolitiske oppgaver, og var også en aktiv sportsmann selv.

Eilev var et oppkomme av initiativ og pågangsmot, alltid med et oppmuntrende ord. På forhandlingsmøter snakket han bedriften trill rundt, av og til med godt resultat! En dag sa han til meg: «Du må skrive «Osvaldgruppas» historie. Ingen andre kommer til å gjøre det!»

Det tok meg 15 år, og jeg angrer ikke. Dessverre ble Eilev utsatt for en ulykke som gjorde at han ikke fikk oppleve resultatet. Han var en enestående kamerat. Jeg er stolt over å ha kjent ham. Eilev Granum begravnes i Grefsen kirke 14. mai kl. 12.30.

LARS BORGERSRUD